

Tysk doktor med läkande dockor

Foto: Åsa Viklund

Alla goda ting är tre. Tre rekvisita, tre figurer och en fantasieggande scen. Allt på ett strykbräde. Det var några av ingredienserna i en workshop i terapeutiskt dockspel som hölls av Dr. Gudrun Gauda en helg i oktober. Fortsättning följer i april 2014 i Stockholm och inkluderar egen docktillverkning med trälera. Kurstillfällena är fristående och alla intresserade är välkomna!

Gudrun Gauda är en tysk psykolog och psykoterapeut som är vidareutbildad inom jungiansk samt familjeterapi. Doktor blev hon genom sitt arbete med anknytningsteori. Sedan 20 år tillbaka ger hon tyskspråkiga utbildningar i terapeutiskt dockspel på Frankfurter Institut für Gestaltung und Kommunikation. Dessförinnan gav hon utbildningar tillsammans med den numera framlidna schweiziskan Käthy Wüthrich, en i sammanhanget känd dockspelerska och författare. Tillsammans behärskade de båda såväl det konstnärliga som det terapeutiska området och blev framför allt de som spred kunskap om terapeutiskt dockspel i de tysktalande länderna. För att möjliggöra för nordbor som inte behärskar tyska och för att denna kunskap är en bristvara här, kom denna workshop på engelska till stånd.

En viktig distinktion som Gudrun Gauda tog upp var olika syften man kan ha med samma slags redskap, i detta fallet dockspel. Här kan man urskilja:

- *Pedagogiskt dockspel* där dockan blir en motivation till inläring, t ex språk.
- *Förebyggande dockspel* där dockan utgör en hjälpare för att öka medvetenheten.
- *Dockspel i utbildnings-/utvecklingsarbete* kopplat fr a till uppnåendet av sociala färdigheter. Det kan handla om att öka sin förmåga till kommunikation, förbättra sin impulskontroll eller öka sin självkänsla. Utförs ofta av socionomer och kan ha goda terapeutiska effekter.
- *Terapeutiskt dockspel*. Målet är helande / läkning och avser terapi utförd av beteendevetare. Genomfört av legitimerad psykoterapeut bör man kunna tala om psykoterapeutiskt dockspel. Interventionerna görs ofta inom ramen för dockspelet.

Ju längre ner i uppställningen man kommer, desto djupare arbete *inom* klienten. De två sistnämnda kan ligga mycket nära varandra, men är ändå viktiga att särskilja. Frågan om var KBT (Kognitiv Beteende Terapi) befinner sig togs upp under workshopen, utifrån dess många inlärningsmoment.

En av de roligaste – och stundtals oroligaste (!) – momenten under workshopen var att få rollspela klient – terapeut. Deltagarnas insatser diskuterades sedan och belystes utifrån olika terapeutiska

aspekter. Gången är den att terapeuten följer klienten genom valet av rekvisita samt figurer, stödjer klienten i scenarragementet (på en strykbräda) och framväxten av en berättelse. Terapeuten gör endast de interventioner klienten verkar behöva som mest. Det som barnet visar upp är ofta mycket talande för dess situation, och kan mycket väl användas diagnostiskt. Viktigt är att man försöker använda sig av just handdockor. Dessa upplevs vara närmare klienten, och om man skapar dem utan armar kan dockförarens egna fingrar ta i, känna på och lyfta saker eller figurer.

Valet av dockkaraktärer och rekvisita i terapeutens arsenal belystes också under workshopen. Det sker utifrån objektens symboliska, arketypiska innehåll. Typiska karaktärer är hunden, hästen, draken, kungen, drottningen, babyn, tjuven och så givetvis djävulen och Döden. De senare skulle kanhända ses som de mest skrämmande av en vuxen, medan ett mindre barn ofta inte berörs av dem på de viset. För barnet är däremot en krokodil ofta mer skräckinjagande, inte minst när den har vassa tänder och i sitt gap tuggar på en annan figur.

Mycket mer finns att säga om detta, men får ske i ett annat sammanhang. Slutligen: Tack Sensus och alla ni som bidrog till denna lärorika helg – ledare och deltagare! Långväga hitresta planterade ni ytterligare frön på detta spännande område, inte minst genom utökat internationellt samarbete.

Alla ni som är intresse av att delta på kommande workshop i april 2014, eller vill veta mer om terapeutiskt dockspel, hör av er till asa@unima.se samt läs på www.therapeuticpuppetry.com

Författat av: Åsa Viklund, oktober 2013